

volksbeschaving. En waar beter, dan in een Openlucht-Museum, dat onze volkskultuur te zien geeft, hersteld in haar oorspronkelijke eenheid, zal misbruik van het historisch voorbeeld terechtwijzing ontmoeten. Dat de invloed van het nieuwe museum de aankleding van ons land, met onnatuurlijke afbeeldsels naar oude boerenhuizen in de hand zou werken, kan niemand meenen, die zijn strekking het behouden voor de herinnering, van wat, in onzen tijd, geen reden van bestaan in de werkelijkheid meer vindt, naar juistheid opvat. Aan het eerste, meest grootsche, het Stockholmsche openlucht-museum, gaf het toeval den naam „Skansen”, schans, die hier zoo sprekend tot zijn recht komt, niet te verstaan, als zou de waarde, gehecht aan de oude, een miskenning inhouden van de jonge idealen, maar in de beteekenis, dat het oude, vanaf de schans, waar het voor ondergang veilig blijft, het nieuwe aanmoedige tot eigen ondernemen. Die, in de overdreven bezorgdheid voor het historische, een tekort aan belangstelling in het doel van de toekomst zien, kunnen tegenover het openlucht-museum deze zorg niet doen gelden. Tegenwerking van anderen aard ontmoeten de openlucht-musea in eene opinie van geringschatting, jegens den ijver, door de noordelijke volken getoond, voor hun volkskunst en volksmusea. Die belangstelling wordt dan sceptisch afgekamd, gehegeld. Maar de hooghartige meening die de samenwerking van liefhebberij en wetenschap verwerpt en eene gemeene belangstelling in de kunst met geleerde starheid als overbodig voorstelt, maakt niet ongedaan dat het „modeste” Noorden door zijn edelmoedig vertrouwen op eigen volkskracht een grootsch voorbeeld heeft gegeven. Hangt onverschilligheid voor dit voorbeeld niet samen met de wijze waarop wij het gindsche met het eigen vergelijken?

AFB. IX. LIMBURGSCH E BOERDERIJ TE HOUTUM.

Als men van een reis door Noorwegen en Zweden in ons landje terugkeert, werkt het schouwspel van onze Hollandsche boerenhuizen ontvullend op de verbeelding; hun armoede aan versiering, de kaalheid van hun spatieuze bergschuren doet leeg en troosteloos aan; wanneer wij, onder zulken indruk, besluiten, dat Nederland een interessante landelijke bouwkunst mist, zijn wij door eenzijdigheid teleurgesteld en oneerlijk in ons oordeel. De waarde betoont zich hier niet, waar wij ze ontdekken wilden, gewend aan een uitheemsch, zwieriger soort aantrekkelijkheid, maar wij moeten ons de moeite geven, die te zoeken, aan de lijn, waarlangs haar eigenaardig wezen zich ontwikkelde en tot verdienste kwam. „In Holland staat een huis”, de vaderlandsche regel teekent een geval, zoo volkomen anders, dan de in Skandinavië thuishorende woningen: ons Hollandsche huis, wij weten het te „staan”, een verschijning, onbewimpeld en wat plechtig van wezen. In de woud-weelderige Skandinavische natuur, hurken de